

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

លទ្ធផលវាយតម្លៃរបស់ម្ចាស់ឆ្នោតនៅលើការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌសន្ទស្សន៍វិស័យអាទិទាពក្នុងខេត្ត តាកែវ

ម្ចាស់ឆ្នោតនៅខេត្តតាកែវប្រមាណ៩០នាក់ ក្នុងនោះមានស្ត្រី៣១% ដែលតំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អាជីវករ/ពាណិជ្ជករ កសិករ សិស្ស និងស្បៀង ដែលមកពីស្រុកផ្សេងៗគ្នា និងក្រុងក្នុងខេត្តតាកែវបានផ្តល់ពិន្ទុទាប ដល់ការសម្រេចបានរបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោតក្នុងការបំពេញលក្ខខណ្ឌសន្ទស្សន៍ទាំង១០ ដែលម្ចាស់ឆ្នោតបានទាមទារកាលពីឆ្នាំ២០០៩។

លោក គល់ បញ្ញា នាយកប្រតិបត្តិគណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែលបានមានប្រសាសន៍ថា “វេទិកានេះគឺមានគោលបំណងឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតចេះធ្វើការតាមដានការសន្យា និងវាយតម្លៃពីការអនុវត្តរបស់មន្ត្រីជាប់ពីថ្នាក់ជាតិដល់ថ្នាក់ខេត្ត ដើម្បីឲ្យមន្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានការទទួលខុសត្រូវថែមទៀតចំពោះម្ចាស់ឆ្នោត។ ហើយរបាយការណ៍នៃលទ្ធផលនេះនឹងត្រូវបញ្ជូនដល់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត”។

ម្ចាស់ឆ្នោតភាគច្រើនដែលបានចូលរួមបានផ្តល់ពិន្ទុខ្ពស់បំផុតត្រឹមតែការអនុវត្ត ឬសម្រេចបានត្រឹមមធ្យមមាន៤ចំណុចប៉ុណ្ណោះដែលមានដូចជា ការមានកម្មវិធីចុះចាក់ថ្នាំបង្ការដល់សត្វគោ ក្របី មាន់ ទា ជ្រូក... ការបង្កើតវគ្គបង្រៀនខ្លីៗអំពីបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅតាមវិទ្យាល័យ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈផ្នែកច្បាប់ និងជំនាញដល់កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធក៏បានធ្វើខ្លះដែរ។

ចំណែក៦០% (៦ចំណុច) ទៀតត្រូវបានម្ចាស់ឆ្នោតភាគច្រើនផ្តល់ពិន្ទុថា មិនបានធ្វើទាល់តែសោះ និងបានធ្វើខ្លះៗ (ពី០% ដល់៤០%) មានដូចជា ការបង្កើតសកលវិទ្យាល័យរដ្ឋមួយនៅខេត្តតាកែវ ការបញ្ចុះតម្លៃប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត ការសម្រួលអត្រាការប្រាក់កម្ចីទាប។ល។

ទោះបីច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយត្រូវសភាអនុម័ត តែម្ចាស់ឆ្នោតភាគច្រើនបានវាយតម្លៃថា បំពេញបានខ្លះៗប៉ុណ្ណោះ ដោយម្ចាស់ឆ្នោតបានចែករំលែកថា អំពើពុករលួយទៅលើការបញ្ជាក់ឯកសារ និងលិខិតស្នាមផ្សេងៗនៅតែមាន ដូចជាការយកលុយពេលធ្វើសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាដើម។

ការវាយតម្លៃនេះ ម្ចាស់ឆ្នោតធ្វើការផ្តល់ពិន្ទុទៅលើការបំពេញ/សម្រេចបានទៅលើចំនុចនីមួយៗដែលម្ចាស់ឆ្នោតបានធ្វើការទាមទារកាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដោយអោយពិន្ទុ “ពិន្ទុ១ សំរាប់ការមិនបានធ្វើទាល់តែសោះ ឬបានធ្វើតិចតួច (ច្រើនបំផុតត្រឹម២០%)” “ពិន្ទុ២ សំរាប់ការបានធ្វើខ្លះ (២១%-៤០%)” “ពិន្ទុ៣ សំរាប់ការបានធ្វើមធ្យម ឬបានធ្វើពាក់កណ្តាល (៤១% - ៦០%)”

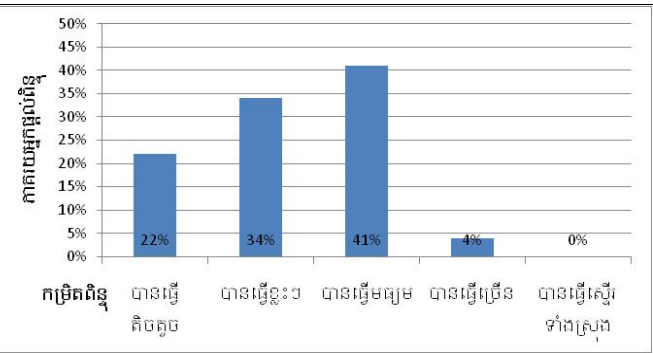
ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឲ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព និងប្រកបដោយលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ។
Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

“ពិន្ទុ៤ សំរាប់ការបានធ្វើច្រើន (៦១%-៨០%)” និង “ពិន្ទុ៥ សំរាប់ការបានធ្វើស្ទើរតែទាំងស្រុង ឬ បានធ្វើទាំងស្រុង (៨១%-១០០%)”។

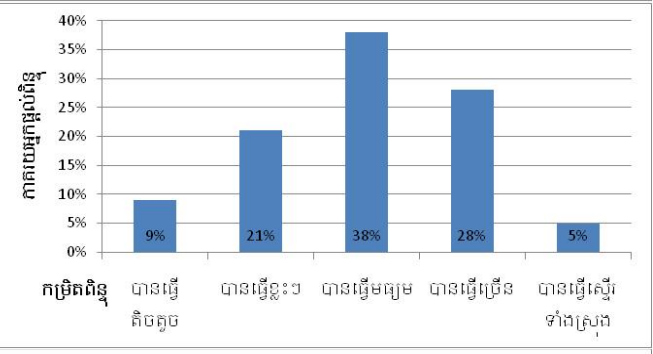
ជាលទ្ធផល ម្ចាស់ឆ្នោតបានផ្តល់ពិន្ទុទៅលើការសម្រេចបានរបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោតទៅលើចំនុចនីមួយៗ ដែលម្ចាស់ឆ្នោតបានកំណត់កាលពីឆ្នាំ២០០៩ ដូចខាងក្រោម:

លក្ខខណ្ឌសន្ទស្សន៍នៃវិស័យអាទិភាព	លទ្ធផលនៃការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោត												
<p>១/ សុំឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រួលអត្រាការប្រាក់ឥណទាន ទាបដើម្បីអោយប្រជាពលរដ្ឋខ្ចីប្រាក់យកមកប្រើប្រាស់ ក្នុងវិស័យកសិកម្មមានការប្រាក់មកនៅត្រឹម១,៥%ក្នុង១ខែ ដែលបច្ចុប្បន្នការប្រាក់មានដល់៣% នៅក្នុងទូទាំងខេត្តចាប់ពីខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ នេះតទៅ ។</p>	<table border="1"> <caption>លទ្ធផលនៃការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោត (ក្រុមពិន្ទុ ១)</caption> <thead> <tr> <th>កម្រិតពិន្ទុ</th> <th>ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>បានធ្វើ តិចតួច</td> <td>27%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើខ្លះៗ</td> <td>53%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើមធ្យម</td> <td>16%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើច្រើន</td> <td>4%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង</td> <td>0%</td> </tr> </tbody> </table>	កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ	បានធ្វើ តិចតួច	27%	បានធ្វើខ្លះៗ	53%	បានធ្វើមធ្យម	16%	បានធ្វើច្រើន	4%	បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	0%
កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ												
បានធ្វើ តិចតួច	27%												
បានធ្វើខ្លះៗ	53%												
បានធ្វើមធ្យម	16%												
បានធ្វើច្រើន	4%												
បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	0%												
<p>២/ សុំឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ទីរកសិកម្មខេត្តជួយបណ្តុះបណ្តាលវិធីធ្វើដីកំប៉ុសទឹក និងកំប៉ុសគោកដល់កសិករគ្រប់ស្រុកនៅទូទាំងខេត្តតាកែវឲ្យបានមួយដងក្នុងមួយឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៩ តទៅ ។ និងដីសម្រាប់បង្កបង្កើនផលមានដូចជា ជីគីមី និងជីសរីរាង្គ សុំឲ្យបញ្ចុះតម្លៃ ៣០% នៃតម្លៃបច្ចុប្បន្ន និងមានគុណភាពល្អទូទាំង១០ស្រុកក្នុងខេត្តតាកែវ ចាប់ពីខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ ។</p>	<table border="1"> <caption>លទ្ធផលនៃការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោត (ក្រុមពិន្ទុ ២)</caption> <thead> <tr> <th>កម្រិតពិន្ទុ</th> <th>ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>បានធ្វើ តិចតួច</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើខ្លះៗ</td> <td>44%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើមធ្យម</td> <td>28%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើច្រើន</td> <td>6%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង</td> <td>2%</td> </tr> </tbody> </table>	កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ	បានធ្វើ តិចតួច	20%	បានធ្វើខ្លះៗ	44%	បានធ្វើមធ្យម	28%	បានធ្វើច្រើន	6%	បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	2%
កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ												
បានធ្វើ តិចតួច	20%												
បានធ្វើខ្លះៗ	44%												
បានធ្វើមធ្យម	28%												
បានធ្វើច្រើន	6%												
បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	2%												
<p>៣/ សុំឲ្យស្ថាប័នប្រឡាយទឹកប្រវែង១៥គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងភូមិតាយឹង ឃុំដូងខ្ពស់ ស្រុកបូរីជលសារ ចាប់ធ្វើពីថ្នល ដល់ប្រឡាយលេខ០១ និងធ្វើឲ្យរួចនៅឆ្នាំ២០១១ និងសុំឲ្យដឹកប្រឡាយទឹកនៅឃុំក្រាំងលាវ ស្រុកបាទី ដែលមាន ប្រវែង ៣គីឡូម៉ែត្រ និងមុខកាត់មានប្រវែង៤ម៉ែត្រ សូមធ្វើឲ្យរួចរាល់នៅខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ។</p>	<table border="1"> <caption>លទ្ធផលនៃការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោត (ក្រុមពិន្ទុ ៣)</caption> <thead> <tr> <th>កម្រិតពិន្ទុ</th> <th>ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>បានធ្វើ តិចតួច</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើខ្លះៗ</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើមធ្យម</td> <td>11%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើច្រើន</td> <td>2%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង</td> <td>1%</td> </tr> </tbody> </table>	កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ	បានធ្វើ តិចតួច	40%	បានធ្វើខ្លះៗ	45%	បានធ្វើមធ្យម	11%	បានធ្វើច្រើន	2%	បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	1%
កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ												
បានធ្វើ តិចតួច	40%												
បានធ្វើខ្លះៗ	45%												
បានធ្វើមធ្យម	11%												
បានធ្វើច្រើន	2%												
បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	1%												
<p>៤/ សុំឲ្យរដ្ឋសភាអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ឲ្យបាន ។</p>	<table border="1"> <caption>លទ្ធផលនៃការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោត (ក្រុមពិន្ទុ ៤)</caption> <thead> <tr> <th>កម្រិតពិន្ទុ</th> <th>ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>បានធ្វើ តិចតួច</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើខ្លះៗ</td> <td>39%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើមធ្យម</td> <td>19%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើច្រើន</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td>បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង</td> <td>13%</td> </tr> </tbody> </table>	កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ	បានធ្វើ តិចតួច	20%	បានធ្វើខ្លះៗ	39%	បានធ្វើមធ្យម	19%	បានធ្វើច្រើន	8%	បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	13%
កម្រិតពិន្ទុ	ភាគរយអ្នកផ្តល់ពិន្ទុ												
បានធ្វើ តិចតួច	20%												
បានធ្វើខ្លះៗ	39%												
បានធ្វើមធ្យម	19%												
បានធ្វើច្រើន	8%												
បានធ្វើស្ទើរ ទាំងស្រុង	13%												

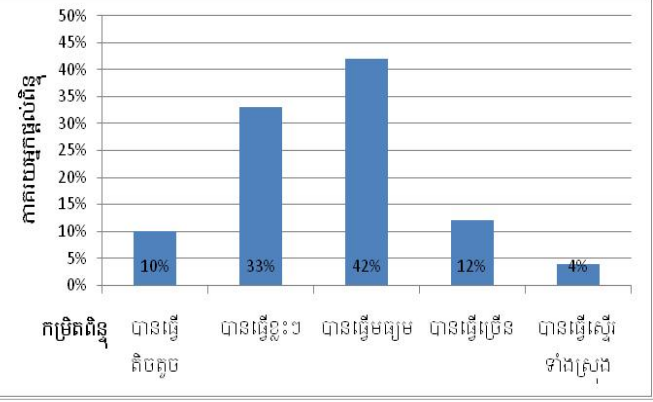
៥/ សុំជួយបង្កើនតម្លៃផលិតផលកសិកម្មស្រូវឲ្យបានមួយភាគបីនៃតម្លៃប្រេងសាំងក្នុងមួយលីត្រ ក្នុងស្រូវ១ គីឡូក្រាម នៅក្នុងខេត្តតាកែវ ចាប់ពីខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៩ ។

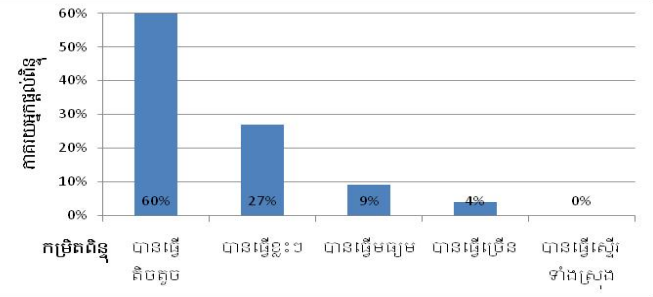
៦/ សុំឲ្យពេទ្យសត្វមានកម្មវិធីចុះចាក់ថ្នាំបង្ការឲ្យបាន២ដងក្នុង១ឆ្នាំឲ្យបានទៀងទាត់ទៅតាមប្រភេទសត្វមាន គោ ក្របី មាន់ ទា ជ្រូក...នៅទូទាំង១០ស្រុក ក្នុងខេត្តតាកែវ ចាប់ពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ តទៅ ។

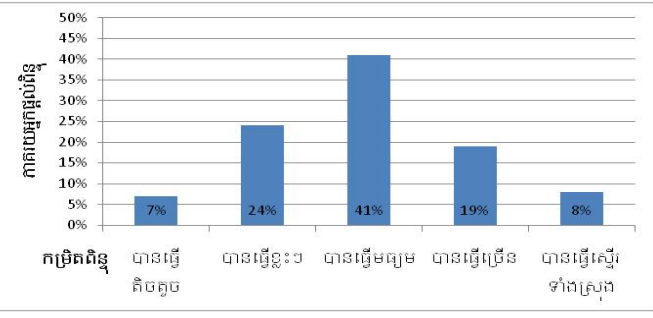
៧/ សុំឲ្យភ្ជាប់ប្រព័ន្ធសារទូរគមនាគមន៍ ICT និងបង្កើតវគ្គបង្រៀនខ្លីៗ អំពីបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅតាមវិទ្យាល័យទូទាំង១០ ស្រុកក្នុងខេត្តតាកែវ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១០ ។

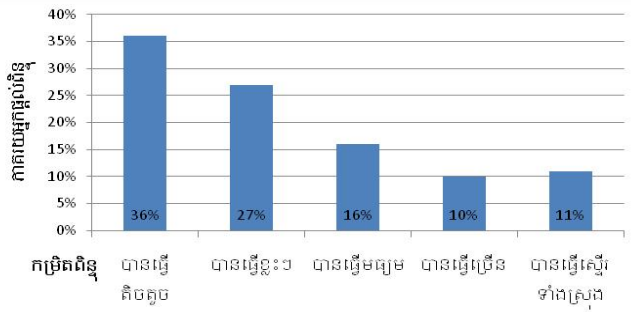
៨/ សុំឲ្យរដ្ឋាភិបាលបង្កើតសកលវិទ្យាល័យរដ្ឋមួយនៅខេត្តតាកែវ ហើយផ្តល់អាហារូបករណ៍យ៉ាងហោចណាស់ ៧០% សិស្សប្រលងជាប់ទី១២ ក្នុងខេត្តសុំឲ្យបានក្នុងឆ្នាំ២០១១ ។

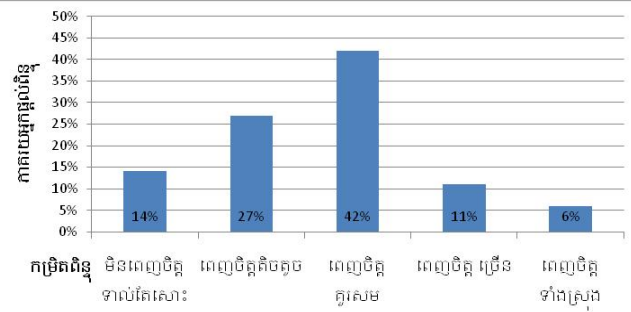
៩/ សុំឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈផ្នែកច្បាប់ និងជំនាញ [ទាក់ទងការងារ] ដល់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១០ នេះតទៅ ។

១០/ សុំតម្រូវនូវទឹកស្អាត និងបញ្ចុះតម្លៃប្រើប្រាស់១០០០ រៀល ក្នុង១ម៉ែត្រគូប នៅក្រុងជូនកែវ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៩ ឲ្យ ហើយនៅឆ្នាំ២០១០ ។

១១/ ចំនុចរួម៖ តើអ្នកពេញចិត្តការអនុវត្តរបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោតទៅលើ លក្ខខណ្ឌសន្ទស្សន៍ទាំង១០កម្រិតណា?

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជាម ច័ន្ទនី ដែលបានចូលរួមវេទិកានេះបានសន្យានឹងជួយជម្រុញការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌសន្ទស្សន៍ទាំងនេះបន្ថែមទៀត និងបានជម្រុញឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតបន្តការឃ្នាំមើលការអនុវត្តរបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោតថែមទៀត។ ខុមហ្វ្រែលក៏បានអញ្ជើញតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឯកឧត្តម ប្រាក់ ធុច ក៏ប៉ុន្តែមិនអាចចូលរួមបានដោយសារជាប់រវល់។

ការវាយតម្លៃនេះបានធ្វើឡើងដោយម្ចាស់ឆ្នោត ដែលរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែលនៅថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ នៅខេត្តតាកែវ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយសមាគមការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា (ADHOC), សមាគមយុវជនខ្មែរ (KYA), ក្រុមប្រឹក្សាយុវជនកម្ពុជា (YCC)។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង៖

លោក សុខ ពិទ្ធស្យ, អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកអង្កេតខុមហ្វ្រែល, ០៨៩ ៥២៥ ៤៤៦, អ៊ីម៉ែល៖ pitour@comfrel.org

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឲ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការបោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសំរេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។